

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi Iroda: Versecz Laktanya-utca 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdetemények és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési irodában.

XV. évfolyam.

Vasárnap 1906. évi június hó 3-án.

22. szám.

Verseczi kir. törvényszék.

Éppen mostanában volt harminczadik évfordulója annak, hogy Versecz városa elvesztette kir. törvényszékét. Az öregebb polgárok még jól emlékeznek azokra az időkre, a midőn nem pusztította még el a verseczi szőlőket a filoxéra, áldott síkságunkon is csupa szőlők között haladt a vasuti vonat, népünk ritka jólétben élt, s talán az egész ország legolcsóbb városa volt Versecz.

A nagy jó mód azonban szörnyen felélesztette a polgárságban a virtust és olyan országos híri patiliákat, pártoskodást és ellenségeskedést csapott a polgárság maga között, hogy a magyar országgyűlésnek tisztán és kizárólag Versecz számára kellett egy törvényszéket hozni, s midőn már türehtelenek lettek az állapotok, tejhatalmú kormánybiztost kellett néhai Hertelendy Torontál vármegyei főispán személyében a város élére állítani.

Vannak sokan, akik azt állítják, hogy éppen a felfordult viszonyok miatt vesztette el városunk törvényszékét. — Lehet, hogy ez a dolog is közbejárt, de az bizonyos, hogy nem igen rendelkezett a város oly befolyásos egyéniségekkel, kik ügyét az illetékes forumoknál kellőleg védelmezték volna.

A hosszú harmincz esztendő óta aztán nem volt polgárságunknak hőbb vágya, minthogy az elvesztettet visszaszerezze. Mennyi szónoklat hangzott el ez ügyben a közgyűléseken, hány deputáció koptatta a miniszterek szobáinak küszöbét, mennyi tinta fogyott el az istancziák és felterjesztéseknél hány képviselőjelölt ígerte meg teljes határozottsággal annak visszaszerzését mind hiába.

Boldogult Szilágyi Dezső hatalomra jutásának idejében már teljesen biztosra vetjük a dolgot, ta isznyaszámra kaptuk az ígéretek Nem lett belőlük semmi. De polgárságunk nem csüggedt el, ismételt és ismételt szönyegre hozta ezen ügyet.

Törvényhatóságunknak mult szerdán tartott közgyűlése ismét foglalkozott e tárggyal, ismétli — ki tudja hányadszor — kérelmét a magas kormány előtt a jövőbe vetett fokozott reménységgel.

Ki tudja lesz e sikere?

Az indokok, melyek a pár év előtt felterjesztett hasonló instancziákban is ben foglaltattak, — a következők:

Az 1875. évi XXXVI. t.-cz. által a fenallott kir. törvényszékek száma 64-re leszállítottván, az akkor fenallott verseczi és oraviczabányai kir. törvényszékek a fehértemplomi kir. törvényszékkel egyesítették.

Versecz városa ezen törvényes intézkedés folytán — fájo szívvel bár — kénytelen volt a kényszerhelyzetbe belenyugodni, bizton remélvén, hogy a végleges szervezésnél jogos igényei méltánylásban fognak részesülni. Több mint 30 esztendő telt el azóta, hogy Versecz városa sohajtozik elvesztett törvényszéke után, és több alkalommal tett is lépéseket mindhiába.

Az 1892-ik évben elérkezettnek látta az időt, hogy a kir. törvényszéki székhely visszaállítását tekintetben az eljárást folyamatba tegye, és közgyűlésén egyhangulag hozott határozata alapján hiteles adatokkal támogatott indokolt folyamodványt nyújtott át egy küldöttség által az igazságügyminiszternek.

Ezen közgyűlési határozatában kimondotta Versecz közönsége, hogy a kir. törvényszéknek Verseczen leendő felállítását által netan megkívánt anyagi áldozatot illetőleg a lehető legvégső határig kész elmenni. A igazságügyminiszterium már ez időben felhívta a temesvári kir. ítélőtáblát, hogy ez ügyben a kérdés megoldására szükséges előtanulmányokat és javaslatait tegye meg, — de a dolog elaludt.

Az 1895-ben ismét foglalkozott a törvényhatósági bizottság a kir. törvényszéknek Verseczen leendő felállítását kérdésével és ekkor már azon ajánlatot tette, hogy Versecz város közönsége hajlandó a kir. törvényszéknek Verseczen leendő elhelyezésére szükséges épületet a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszterium utasítása értelmében kidolgozandó tervek szerint felépíteni.

Azután ismét 1899. évben foglalkozott a törvényhatósági bizottság ezen ügygel felajánlván a város részéről a legmeszebb menő áldozatokat.

Legutóbb öt esztendő előtt 1904-ben ismételtlen folyamodott, de sajnos mindhiába.

Az akkori felterjesztésben elmondotta a város, hogy Versecz azon 64 város közül, melyben jelenleg kir. törvényszék van, lakossága és házainak számát tekintve a 14-ik helyet foglalja el. A volt temesi bánsági városok közül pedig 3-ik helyen áll, birtokának terjedelmét illetőleg pedig a volt Banságban csak Nagy-Kikinda r. t. városa mulja felül, miből kitűnik, hogy Versecz városa alaposabb igényekkel bir egy kir. törvényszékre, mint 49 azon városok közül, melyekben jelenleg kir. törvényszék van. — Ha pedig Délmagyarország térképére tekintünk, akkor kitűnik, hogy Versecz városa majdnem a kir. törvényszéki terület közepén, Fehértemplom pedig annak szélén fekszik.

A mi azon kör nagyságot illeti, melyre Versecz város vonzereje kiterjed, ugy elég utalunk arra, hogy a városi fogyasztási adó és javadalmak kezelési irodájának kimutatása szerint körülbe ul 150 környékbeli község rendszeres látogatója a hetenkint kétszer tartatni szokott heti vásároknak és ezen községek lakosai egy nap alatt könnyen megtehetik az utat Verseczre és vissza. Emeli még ezen kedvező közlekedést a jó utakon kívül a vasúti közlekedés is, a mennyiben a magy. kir. államvasutak temesvár-bányai vonalszakaszan kívül a versecz-nagymargitta-becskerekai, a versecz-kubini-pancsovai és versecz-lugosi-marosillyei vasútvonalak által Versecz városa 5 irányban van vasúti hálózat-osszekötve, míg az oraviczabányai vidék az oravicza-jassenovai, a dettai járás pedig a vojtek-bogsáni vonallal közvetlen összeköttetésben van és így ezen községek lakói is egy nap alatt

az utat könnyen tehetik meg, annál is inkább, mivel a vonatok a hivatalos órák előtt érkeznek be Verseczre és hivatalos órák után indulnak el Verseczről.

A közlekedésnek ezen előnyös volta nem csak a jogkereső közönségre, de az állam érdekeire is előnyös, a mennyiben a bűnügyi és esküdtszéki végtárgyalásokhoz beidézett felek, esküdtek és tanúk még ugyanaz nap elbocsájtathatók és így kevesebb napidijaikkal és költségeikkel a bűnügyi kiadásokat redukálják, de a szóbeli peres eljárás szempontjából tekintve is nagyon drágává teszi az igazságszolgáltatást a jogkereső közönségre nézve a fehértemplomi kir. törvényszék, a mennyiben ott csak két irányban van vasúti közlekedés, a vonatok a hivatalos órák megkezdése után érkeznek és azok bezárása előtt indulnak és a bíróság rendszerint kétszeres napidijakat és drágább utazási költségeket köteles a beidézett feleknek, esküdteknek és tanúknak megállapítani.

Különösen figyelembe kell vennünk még hogy a sommas eljárás értelmében a bíróság a szomszédos járásbírószék területéről is idézhet tanukat, hogy a szomszéd nagy-becskerekai kir. törvényszék területéhez tartozó módosi kir. járásbírószék, a bánlaki járás községei és a lugosi kir. törvényszékhez tartozó bogsáni kir. járásbírószék összes községei a vasúti összeköttetés folytán Verseczre gravitálnak és a fehértemplomi kir. törvényszék területén élő lakosságnak több mint $\frac{2}{3}$ részére előnyösebb a kir. törvényszéknek Verseczen leendő elhelyezése.

Versecz város élénk forgalmát legjobban igazolja ama körülmény, hogy egy egy hetivásárkor legalább 1400 idegen kocsi fordul meg. — Kitűntetik Versecz város élénk forgalmát a magy. kir. posta és távirtda hivatal és a magy. kir. államvasutak kimutatás-aiból vett adatok, melyekből kitűnik, hogy a magy. kir. államvasutak verseczi állomásán közlekedett vonatok száma: egy egy évben 11 000 körül jár, az érkezett utasok száma 180.000 az elutazottaké 209.000 a teherforgalom pedig már azon évben (1903-ban) 1,842.730 mm. tett ki, míg a posta és távirtda hivatal 1903 évi forgalma szerint postai utalvány-on 2,694.799 kor. 09 fillérenyi összeg küldetett el és 3,441.580 kor. 93 fillérenyi postatakarékpénztári és cheque forgalom éretett el, pénzes utalvány-on 3,150.671 kor. 40 fillérenyi összeg érkezett és 737.421 kor. 30 fillérenyi összeg vétetett fel a postatakarékpénztárnál.

Székhelye Versecz városa egy gör. kel. szerb püspökségnek, a 7-ik honvéd ezred parancsnokságának; van itt allami méntelep és selyemgubó-beváltó hivatal.

A város egészségügyi és szépészeti tekintetben Fehértemplomot jóval felülhaladja, míg élelmezési viszonyait illetve sokkal olcsóbb, mint Fehértemplom, mi a tisztviselők anyagi helyzetére is igen nagy előnnyel bir.

A város szellemi fejlődését előmozdítják a több mint 50 osztályból álló elemi iskolákon kívül a polgári leányiskola, az allami főreáliskola, a Mayering-féle leánynevelde, a Gerő-féle magán fiúiskola, mi szintén enyhíti a tisztviselők anyagi helyzetét, mert gyermekeiket viszonylag csekély költséggel kellően képesek ki képezetni.

A vitás jogkérdések és perek számára nézve mértékül szolgál nemcsak az ügyvédek száma, hanem a verseczi kir. járásbírószék ugy-

NAPI HIREK

Református magyar istentisztelet. Nt.

Szabolcska Mihály temesvári ref. lelkész és főrealiskolánk hittanára ma vasárnap d. e. 10. órakor urvacsora osztással egybekötött istentiszteletet tart a főrealiskolában, melyről a híveket ez uton is értesíti az egyház gondnoksága.

Pünkösöd. Ma vasárnap és holnap hétfőn ünnepli a ker.-anyaszentegyház a pünkösdi ünnepeket, vagyis a Szentlélek eljövételének emlékeztétét. E napokon a helybeli plébánia-templomban az istentisztelet a következő sorrendben tartatik meg: Pünkösdvasárnapon 7 és fél 9 órakor sz. misék, fél tíz órakor ünnepi sz. beszéd és abbatialis nagymise, fél 12 órakor sz. mise d. u. 3 órakor aszisztenciás vecsernye. Pünkösöd másodnapján 7 és fél 9 órakor sz. mise, fél tíz órakor nagymise szentségkítéssel, 11 órakor magyar sz. beszéd és sz. mise; d. u. 3 órakor vecsernye.

Várhelyi Ferencz állami főrealiskolánk ritka tevékenységű igazgatójának elbeszéléseiből egy jókora kötet a jövő hónap elején fog megjelenni a jónévű Singer és Wolfner budapesti könyvkiadó cégénél, „Vallomások” cím alatt (ára füzve 2-50 K., — díszkötésben 4 K.) — Ezen érdekes munkára lapunk is megnyitja az előfizetés és már most is felhívjuk T. Cz. közönségünk becses figyelmét ezen érdekes műre.

Istenítisztelet. A helybeli ág. hitv. ev. imaházban a magyar Istenítisztelet pünkösöd 1. ünnepén 9 órakor (Confirmatio, urvacsora) tartatik meg.

A verseczi áll. főrealiskola e hó 8-án koronázási emlékünnepeket rendez követező műsorral: 1. Az Önképzőkör évi jelentése Bauer-Vogel Gy. vezető tanártól. 2. Vándordal Abtől (ifj. énekkar). 3. Dancsa „Negyedik szimfoniája”, előadják Kaufer L. és Toth J. VI. o. tanulók. 4. Emlékbeszéd Kozáry O. fölött; mondja Schwarz J. VIII. o. tan. 5. Magyar dalok Lengyel M. től (ifj. zenekar). 6. Nászkar Wagner-től (ifj. énekkar). 7. Petőfi a Hortobágyon, melodráma; szavalja Mencer A. VIII. o. t. Zenekiséret: Georgievics Sz. s Thier Gy. VIII. o. t. Duda M., Kaufer L. s Thóth J. VI. o. tanulók. 8. Katona busuja Hubaytól (ifj. énekkar). 9. a) „Hildegard” keringő Schneidertől. b) — Tiroli favágó-fiú induló Wagnertől (ifj. zenekar 1.) — Ezen d. e. 10 órakor kezdődő iskolai ünnepélyre, mely az „Országos Gyermekvédő Liga” javára 40 f. belépődíjjal lesz összekötve, a t. c. szülőket, a tanügy barátait és a nemes emberszeretet híveit tisztelettel meghívja az Igazgatóság. Az iskolai ünnepély után megtartja a „Segítő” Egyesület évi közgyűlését.

Városunk törvényhatósága rendes havi közgyűlését a múlt szerdán tartotta meg bajnai Zákó Milán főispán elnöke alatt. Mivel a tárgyszorozaton több fontos tárgy szerepelt a törv. hat. biz. tagok nagyobb számban jelentek meg, mint rendesen. A gyűlés elején egész csomó interpelláció hangzott el. A polgármester megfogja vizsgálni a dolgokat és a jövő közgyűlésnek jelentést fog tenni. A polgármester havi jelentésének tudomásul vétele után Wekerle S. miniszter elnök köszönő iratát olvastak fel azon udvoztetért, melyet a kormány a várostól kapott. — Az iskolaszékbe megválasztottak: Bauer Vogel Gyula, Buócz Béla, Dr. Dajkovits István, Gettmann Péter, Gyeorgyevits Nancsics V., Herczog József, Dr. Haag Aladár, Hemberger Balint, Dr. Hadzsi Szilárd, Hack Róbert, Dr. Lichtscheindl Ernő, Lutz Antal, Dr. Markovits György, Dr. Nikolajevics Szilárd, Osztóics Ivan, Dr. Rezsucha István, Rieger János, Dr. Szórényi József, Zoffmann Sandor. Elhatározta a közgyűlés, hogy a városkerti vendéglőt 40.307 K. kiadással kibővíti, és ott termet épít. Az építkezést Stark és Kulich cég fogja végezni. A színpad építését nem vették

foralmi kimutatása is. Legjobban mutatja azonban a kir. törvényszék Verseczen leendő felállításának szükségét a fehértemplomi kir. törvényszék esküdtbiróságának esküdtek főljástroma melyből kitunik, hogy a főljástromban felvett esküdtek legnagyobb része verseczi illetőségű, vagy csak Verseczen át juthat Fehértemplomba, és hogy az esküdtszéknek Fehértemplommal való működése úgy a magas kincstárnak, mint a jogkereső közönségnek igen nagy pénzbeli áldozatába kerül.

De nemcsak az igazságszolgáltatás és törvénykezés, hanem nemzetgazdasági okok és a közönség érdeke is kívánja a kir. törvényszéknek Verseczen leendő felállítását.

Már fentebb kimutattuk, hogy több mint 150 község lakói rendes látogatói heti vásároknak. Ha ezen alkalommal jogügyeikben is eljárhatnak, ez által sok idővesztés és költség nélkül menekednek és az így megtakarított időt produktív munkára használhatják fel.

Lehetetlen tehát ez okból is a jelenlegi állapotot még sokáig fenntartani, nagy vidékünk lakossága régen panaszkodik ezen anomalia miatt és mind hangosabban és hangosabban kívánja a verseczi kir. törvényszék felállítását.

Ez a város három évtized alatt, valóban nagyot, igen nagyot haladt. Polgársága rendkívüli szorgalmával, takarékoságával kiheverte a filloxera okozta csapásokat, s ha sokszor mostoha, meg nem hallgatott gyermeke volt is a magyar államnak, itt nálunk a hazaelenes nemzetiségi üzelmek, igaztások tartós talajra nem találtak, az ily irányban tett kísérletek ellen a mi hazafias érzésű népünk tiltakozott, a maszlagot — hiába adogatták és adogatták be neki — be nem kapta és be nem kapja, — hanem igaz magyar érzésében az idők folyama alatt hathatósan erősödött. — Megteremtette a nemzeti missziót teljesítő előbb városi, majd az állam kezelésébe átment főrealiskolát, mely agilis tanártestületével a magyar kulturmozgalmaknak, egyik zászlóvivője; — behozta közs. elemi népiskoláiba a magyar tannyelvet, megteremtette virágzó polg. leányiskoláját, gazdagnyilvános könyvtárát, múzeumát, mely egyike a vidék figyelemre méltó ily nemű intézeteinek. A „V. M. K. E”-et „V. M. D”-t „V. M. I. Ö. E”-et. Pedig a városnak vezető szerepre hivatott intelligenciája nem nagy. Milyen lehetett volna e város haladása, ha a kir. törvényszékkel ez az intelligencia már előbb megerősödött volna.

Ez a mi városunk, ez a mi polgárságunk, ha más fontos tényezőket nem tekintünk is, — már csak ritka hazafias magatartása, és a magyar kultúra érdekében hozott áldozatai folytán is méltán megérdemelné a verseczi törvényszék felállítására ügyében a magas kormány elé terjesztendő újabb jogos kérelmének teljesítését.

Egy kir. törvényszéknek Verseczen való elhelyezése ezt a szépen fejlődő várost, itt a nemzetiségek között a magyarság, a magyar kultúra egyik erősségévé avathatná fel.]

Huszonegy esztendő óta, már a mióta első és egyetlen verseczi magyar lapunk ügyét vezetjük, sokat irtunk, fáradtunk igaz lelkesedéssel ez ügy érdekében; mennyi szép reménységünk dőlt dugába, és még is most, midőn egy új, szebb és fényesebb kor virradt hazánkra, teljes bizalommal és reménységgel hisszük és valjuk, hogy e város hazafias polgárságának jogos kívánalmái nem sokára teljesedésbe fognak menni, mert az igazságnak győzedelmeskedni kell.

Az igazság pedig minden tekintetben Versecz részén van.

Perjéssy Lajos.

be a tervezetbe és megvárják míg a minisztérium a szubvenczió dolgában dönteni fog. A Vigh-féle téglaegető mellett, a Meszits partján 1300 K. költséggel helyre fogják állítani a viztartó medenczét. — Az Alexi templomnál lévő hid kiszélesítését is kimondották. Az utban álló házakat megveszi a város. — Egy kir. törvényszéknek Verseczen való felállítása ügyében elhatározta a közgyűlés, hogy a magas kormányhoz főispánunk és orsz. gyűl. képviselőnk vezetése mellett 20 tagú deputációt küld és csatlakozásra hívja fel a szomszédos járosok községeit, testületeket stb. — Stillmungsuz Mátyás rendőr alkapitányt 832 K-val nyugdíjazták. Kellej Fulop városi zenekarának szubvenczióját 200 K-val javították.

Áthelyezés. ifj. Pásztor Vilmos szolgabíró — városunkból a központba Temesvárra az alispáni hivatalhoz helyeztetett át, helyére Llanits Milán t. b. szolgabíró helyeztetett át Fehértemplomból.

A esanádi egyházmegyében, mint értesülünk, a új plébanosoknak disponáltatnak: Karl József, a józsefvárosi zárda spirituális Aradszentmartonra, Groczky Péter ferencfalvi plébanos Magyarbanhegyesre, Prileszky Zoltan adminisztrator Nemetbogsanra. BapPERT Lajos verseczi hitoktató Csökára, végül Rankov Lajos módosi plébanos helyettes és Smetana Agost bókai adminisztrator kölcsönösen athelyeztetnek.

Pásztorlevél. Németh József folsz. püspök, püspökhelyettes a követező pásztorlevelet bocsajtottá ki: Magyar hazánk egéről a vészthozó felhők elvonultak, a béke és a biztató remény napjának sugaraiból fölragyogtak és minden magyar szívet eltöltöttek. Isten meghallgatta hozzá intézett könyörgésünket: „Áld meg országunkat, mi magyar hazánkat”, és a magyarok Nagyasszonya nem felejtkezett meg édes hazánkról, mikor nagy inségben lévén: Ot közbenjárásra megszólítottuk. A legelső magyar embernek, koronás királyunknak és hazánk nagy államférfiainak bölcsessége megtalálta az utat, amely nemzetünket a fenyegető veszedelemtől megmentette és azt a kölcsönös megértés által a béke áldásához elvezeti. Legyen érte áldott Istennek szent neve! A hívő keresztény lélek alázatosságával kertük Istennek segédelmét a veszedelem napjaiban, ugyanoly alázatosan illik most a kert segedelem után a Neki, minden jók adományozójának, a vett jökert halat adni. Hogy az egész egyházmegyében a háladási ugyanazon a napon és ugyanazon a módon kifejezésre jusson, rendelem a követezőket: 1. Jelen évi június hó 8-án, apostoli királyunk megkoronázásának évforduló napján minden plébánia-templomban ünnepélyes szentmise tartandó, amelynek végén a legfőbbesébb Oltárszentesség előtt Eszterhazy nador c-ától imája mondandó. Utána Te Deum. 2. Ezen ünnepélyes háladási istentiszteletre az összes hatóságok, előjáróságok, tanintezetek és egyéb testületek meghívandók. 3. A június 8-át megelőző vasárnapon a szentbeszéd után a hívek értesítendő a háladási istentiszteletéről és folhívandók az ezen való megjelenésre.

Ezüstlakadalom. Munk Miklós „M. A. V” verseczi köztiszteletben álló szakaszmérnöke f. hó 28-án ünnepelte meg nejevel szul. Riczi Irma úrasszonnyal ezüstlakadalmát. Gratulálunk!

Egy ügyes magyar találmány. Bizonyosan sokan ismerik városunkban Mayering Károly zichyfalvi gyógyszerészt, Mayering Emma intézettulajdonosné agilis testvérét, ki több mint egy évtized óta faradozik azon, hogy bizonyos új üveglencse készítesí modot találjon fel és a lencsék árát olcsóbbá tegye. — E célból faradhatatlan energiával tanulmányozta a lencsék gyartasanak titkait, bejárta egész Európát, küzdött, faradt, míg nem erős kitartását siker koronázta, és mai napság már szép forgalmú, és nagy jövőjű gyára van Budapesten Kerepesi ut 30-ik szám alatt. A Mayering-féle tizenöt államban szabadalmazott úgynevezett optalochromat lencsék nem egy darabból állanak, hanem folyadékkal vannak megtöltve, a fényképeszet terén valóságos korszakot fognak képezni, mivel az ezen lencsékkel felvett képek plasztikája utóllérhetlenül szép, és a mi legfontosabb, ezen lencsék igen olcsók is. Hasonlóan igen kitünők Mayeringék más czeleokra használható lencséi is. A szakemberek elragadtatással beszélnek róluk. Nem régebiben magunk is felkerestük Mayering és társa gyárát, meglepett az ott uralkodó pe-

dáns figyelem, mely a finom műszerek gyártásánál nyilvánult. Megleptek a pompás művészi kivitelű fénykép felvételek. Mayering találmánya nemcsak teljesen nélkülözhetővé teszi az eddig külföldről szállított fényképező, drága lencsét, hanem, mint arról meggyőződünk, a gyár készítményei a külföldön is keresettek. — Mayeringeknek a magyar műipar terén szerzett érdemei valóban kiérdemlik minden magyar ember elismerését. (P.)

A közegészségi egyesület május 20.-án választmányi ülést tartott, melynek határozatai közül kiemeljük a következőket: Az egyesület javaslatára a „Tuberkulosis című lap 15. verseczi intézetnek, ugyintan kisdudóvóknak, elemi és középiskoláknak, betegsegélyző és jótékony egyesületeknek egyelőre ingyen fog járni. Lieberman Leó dr. egyetemi tanárnak a közegészségi múzeum felállítására tárgyában küldött beadványát a választmány magáévé téve, átteszi a városi tanácshoz, ugyintan az általa elfogadott indítványt a gümőkórság elleni védekezés és gumós betegek közgondozása tárgyában. Végül elhatározták, hogy a temesvári gyermekvédelmi congressuson az egyesület verseczi osztálya vesz részt és oda képviselőül Rezsűch István dr. polgarmestert ugys mint elnököt valamint esetleg az osztálynak még egy tagját küldi.

Királyi járásbíróságunk hatalmas új palotájának ünnepélyes felavatása — mint azt már említettük — június hó 29.-án fog megtartani. Erre az ünnepségre a törvényszék ügyében a fővárosban járó deputáció Polonyi igazságügyminisztert is meg fogja hívni. Az új épület impozáns méreteivel, modern beszerzésével egyike az ország legelső ilyen mű-bíróságainak.

Opera előadás. A „Verseczi férfi dalegylet“ nagy fába vágta a fejszéjét, a midőn mult csütörtökön előadta „Das Glockchen des Eremiten“ című 3 felvonásos operát. Az előadásnál kitüntek; Kottler M. úrnő, Gettmann Rudolf, Seemayer R. és különösen Fejér Nina k. a. Igen jók voltak ezenkívül: Gettmann József, úr Albach F. és Kehrer A. A jelmezek ugyesen voltak megválasztva. A rendezés és betanítás érdeme Vosa hló A. karmesteré.

A posta figyelemztetése. A kereskedelmi miniszter egy rendelete értelmében folyó évi július elsejével a postai nyomtatványok egy része — nevezetesen: az utalvány uralapok, táviratfeladási lapok, postai megbízás, frankó cédula és áru bevallási uralapok — kimegy a forgalomból. Ezek helyett a mondott napon új nyomtatványok lépnek életbe. Akinek tehát ilyen nyomtatványok nagyobb készletben vannak igyekzzék addig tudni rajtuk, a kinek pedig nincsenek, az csak annyit szerezzen be, amennyire július 1-ig szüksége van, mert azon a napon tul csak az új nyomtatványok fogadtatnak el.

Kiss Ernő szobrának leleplezése. Lelkes, szép, hazafias ünnepségek közt leplezték le mult vasárnap Nagybecskerekén az aradi tizenhárom vértanunk egyikének, Kiss Ernő 48-as honvédtábornoknak ércszobrát. Nagy örömet keltett, hogy a kormány hivatalosan képviseltette magát ez ünnepélyen és a képviselőház küldöttség által volt képviselve. Eljöttek az ünnepélyre a többek közt a kormány képviselőjében Günther Antal államtitkár; a képviselőház küldöttsége Justh Gyula elnök vezetés alatt. A Délvidéki Függetlenségi Párt képviselőjében: Steiner Ferencz, Kisfaludy Kálmán, dr. Lang Béla; Temesvár szab. kir. város képviselőjében dr. Darabanth János főügyész és Petkó Zoltán főszolgabíró; a Temes megyei Honvédegyetel képviselőjében Leyritz Ignac elnök. Versecz város képviselőjében Bodry Mihály var. tanácsos és Ullmann József főszámvéző, a „V. M. K. E.“ képviselőjében kisjeszeni Paulovits István kir. táblabíró elnök, Perjessy Lajos főreál. isk. tanár főtitkár, kik két pompás koszorút vittek a szoborra. Szombaton este toronyzene volt és a várost kivilágították. A színházban diszlocadás volt és utána ismerkedési estély a kaszinó termében. Vasárnap d. e. 9 órakor istentisztelet volt, mely után 10 órakor megkezdődött a leleplezési ünnepély, közel tizezer főre menő közönség jelenlétében. A küldöttségek tagjai és Torontálvármegye előkelőségei majdnem kivétel nélkül magyar diszruhában jelentek meg Jankó Ágost alispán hazafias szellemű megnyitó-beszé-

de után Bánlaky Margit hatásosan elszavalt egy ódát. Erre dr. Várady Imre orsz. képviselő gyönyörű ünnepi beszédet tartott, dr. Páger Imre kisjécsai rom. kath. lelkész pedig nagy tetszés közt elszavalta hangulatos ünnepi ódáját. Erre Dellimanics Lajosné, a szobor-bizottság elnöknője átadta a szobrot a város polgarmesterének dr. Perisics Zoltánnak. Következett a szobor megkoszorúzása a küldöttségek által. A kormány koszorúját Günther Antal igazságügyi államtitkár helyezte a szobor talapzatára. Több mint 100 koszorút helyeztek a szoborra. Az ünnepély kezdetén a Szózatot, végén a Hymnust énekelte el a filharmonikusok egylete. Déli 1 órakor diszlocakoma volt a kaszinóban. Az első felköszöntőt dr. Dellimanics Lajos főispán mondta a királynak. Utána Rohonczy Gedeon éltette a hazát. Jankó alispán a kormány és a parlament küldötteit köszöntötte fel. Günther államtitkár a kormány nevében üdvözli az ünnepelő közönséget Justh Gyula, a képviselőház elnöke Torontál vármegye és a város közönségét élteti. Dr. Várady Imre orsz. képviselő és Perisics Zoltán polgarmester a vendégeket éltették. Vinczehy dr. vármegyei főjegyző dr. Dellimanics Lajosné, a szobor-bizottság lelkes elnöknőjét köszöntötte fel, Jankó Ágost alispán pedig Hegedűs János anyakönyvi felügyelőt, a szobor megpendítőjét és a szobor-bizottság agilis titkárat éltette. A vendégek az esti órákban a leszebb emlékekkel hagyták el a várost.

Sorozások Temes megyében. Joánovich Sándor alispán a fősorozások idejét — az illetékes had- és honvéd-kiegészítő parancsnok-ságokkal egyetértőleg — a következőleg állapította meg: Fehértemplom város. Sorozási nap: június 18. Polgári elnök Bauer Ferenc polgári orvos dr. Merkl Ferencz. Fehértemplom mi sorozójárás Sorozási napok: június 19, 20, 21. Polgári elnök Bauer Ferencz, polgári orvos dr. Tausz Henrik. Verseczi sorozójárás. Sorozási napok: június 26, 27, 28, 30. Polgári elnök Ferencz Sándor, polgári orvos dr. Zapé Ede. Temeskubini sorozójárás. Sorozási napok: június 11, 12, 13, 15. Polgári elnök Theodorovics György, polgári orvos dr. Klein József. Dettai sorozójárás. Sorozási napok: július 2., 3., 4. Polgári elnök Braumüller Emil, polgári orvos dr. Pollák Ede. Csákovai sorozójárás. Sorozási napok: július 6, 7, 9. Polgári elnök Ujhazy Denes, polgári orvos dr. Fischer József.

Visszaélések a tulipánjeggyel. A tulipánmozgalom a külföldi aruk kiszorítását s a honi ipar terjesztését tüzte ki feladataul. A külföldi gyárosok ma már minden irányban iparkodnak az egyesületeket kijátszani s ma már nemcsak külföldi tulipánokat árulnak, hanem még a szövetekbe is a szegélybe beleszővik magyarral, hogy „honi ipar“. Sok élelmes cég ki is használja és sokan arulják a külföldről behozott árut honi ipar gyártmány helyett — s raadásul még drágábban mint eddig. A közönséggel még a becsempészett „honi ipar“ feliratokat is dusan megfizetik. A honi ipar cégére alatt árusított külföldi ipartermékeket fel lehet arról is ismerni hogy nincs kitüntetve a gyáros neve és a gyártási hely.

Új vonat Versecz és Gattaja közt. Június 1-je óta Versecz és Gattaja között új vonatok közlekednek. Verseczről indul: 8:22 p. reggel, Gattajára ér 10:08 perczkor. Gattajáról indul: 4:0 délután Verseczre ér 5:43 perczkor.

Halálozás. Bús Lajos ny. körjegyző élete 66-ik évében Verseczen elhunyt.

Hangverseny. A zágrábi egyetemi ifjuság „Balkan“ című dalegylete a mult pénteken este a vigadóban hangversenyt rendezett. A társulat ritka szép hanganyaggal rendelkezik. Előadásaik bravurosak voltak, sok tapsot arattak.

Cirkusz. A főtéren lévő „Flora“ cirkuszban az ünnepek alatt díjbirkózások lesznek. Tegnap és tegnapelőtt két édességet aruló verseczi török mutatott be érdekes birkózást török módra.

Kinematográf előadás. Az „Arbeiter Liederkranz“ ma vasárnap este kinematográf előadást rendez a „szőlővenyige“ helyiségeiben. Belépti díj: 50 fillér.

Az országos vas- és fémipar kiállítására a fővárosba felránduló szakközönségnek mint vaskereskedőknek, vaskereskedő segédek-

nek, vas és fémiparosoknak, munkásoknak stb. a kereskedelemügyi miniszter kedvezményes vasuti jegyeket engedélyezett. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványok vagy az illetékes kereskedelmi és iparkamaráknál, vagy pedig a „Magyar vaskereskedők Országos Egyesületénél“ Budapest VI. Gyár u. 64. díjtalanul kaphatók.

A „Temesvári Magyar Dalárda“ zászlószentelési ünnepe melyen a „V. M. D.“ tagjai is és azonkívül városunkból számosan részt vesznek ma fog lefolyni Temesvárott. — Mint zászlóánya Szabolcska Mihályné, a költői lelkelütetű urasszony szerepel. Nyolcz órakor ünnepélyes bevonulás a belvárosi Jenő-herczeg-térre, hol a zászlóavató ünnepély véghez megy. A zászlóavató ünnepély a Hymnus éneklésével kezdődik. Szentklárai Jenő dr. apátkanonok és Szabolcska Mihály ev. ref. lelkész megáldják ezután a zászlót, majd a szokásos szögbeverések következnek. Déli 1 órakor közös ebéd lesz a „Délvidéki Kaszinó“-ban. A diszhangverseny ma este 8 órakor kezdődik a polgári lövölde helyiségeiben. Első rész 1. Sánta Béla: „Alkalmi költemény“. Szavajja: Czucz Endre, a „Temesvári Magyar Dalárda“ zászló-őre, Lányi Ernő; „Szabadság Dicsőség“. Éneklő a Lugosi Magyar Dal és Zene egylet. Lányi Ernő: „Söhajtás“. Éneklő a Temesvári Zenekezelő Egyesület. K. Galli János: Az aradi tizenhárom. Éneklő a Karánsebesi Férfi Dal és Zeneegylet. Szabados Béla: „Vándordal“. Éneklő a Temesvár gyárvárosi Zene és Dalegylet. Lányi Ernő; Négy eredeti dal. Éneklő a Temesvári iparösszhang Dalegylet Lányi Ernő: „Dalok“ Éneklő a Temesvári g. kath. Énekkar. Második rész: 1 Horváth Ákos: „Magyar Népdalok“. Éneklő a Verseczi Magyar Dalkör. Erdélyi József: „A vén cimbalmos“. Éneklő a Temesvári Dalkör. Arany Jenő; „Falu végén kurta kocsmá“. Éneklő a Temesvári M. A. V. Lelkesedés Dalkör. Bendi: „Keresztesek a tengeren“. Előadja a temesvár-gyárvárosi rom. kath. Egyházi Ének és Zeneegyesület vegyes kara és zenekara Rieger György: „Kiért őrítsem e pohárt?“ Éneklő a Temesvári Magyar Dalárda. Révi Géza: „Sir a nóta“. (Szabolcska Mihály költeménye.) Összkar. Éneklők az összes egyesületek.

T. olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk hazánk egyik legnagyobb és legtekintélyesebb kereskedelmi cégének a Brázai Kálmán cégnek hirdetését. Koztudomásu, hogy a Brázai-sosborszesz szappan egészségügyi és kozmetikai szempontból felülmulthatatlan, a BRÁZAI-féle KÖLNI-VIZ jobb minden más kölni, viz néven ismert piperecikknél, a BRAZAY-SOSBOR-SZESZ pedig egész Európában elismert nélkülözhetetlen háziszor.

Az éneklő madarak védelme. Az 1894. évi XII. tc. 52. és 57. §-a alapján a miniszterium 1901. évi 24655. sz. rendeletével a hasznos állatok védelmét elrendelte. Sajnos hogy ép most a költési időszak alatt tartanak lövő gyakorlatot a hasznos madarakra a Flobertpuska tulajdonosok. Kivánatos volna hogy a rendőrség is figyelemmel lenne ezen üzelmekre s kellő eréllyel közbe lépne.

Aratógép kezelési tanfolyam. A temesvármegyei gazdasági egyesület az aratógépek kezelésénél szükséges jártasság gyakorlati elsajátítása céljából f. é. június hó 6 és 7-én aratógép kezelési tanfolyamot rendez Temesvárott gazdák és gazdaságban alkalmazott gépészek részére. A tanfolyamon Me. Cormick-féle fűkaszálo, marokrakó és kévekötd aratógépek szerkezete és modozatai lesznek bemutatva, illetve oktatta. A tanfolyam június hó 6 és 7-én reggel 8-tól 12-ig délután 1/2-3-6-ig fog tartani a Karner Ede Erőd utcai (Belváros) raktárhelyiségében. A tanfolyam ingyenes. A részvétellel legkésőbb június hó 5-ig a vármegyei gazdasági egyesület irodájának (Temesvár-vaarmegycház) bejelentendő.

Szerkesztői levelezés.

Remény. Névtelen levelekre nem szoktunk ugyan válaszolni, de önnel szemben kivételt kell tennünk, mivel levelének hangja azt árulja el, hogy szívből lélekben jó magyar ember. Vesse le a larcazt, forduljon hozzánk teljes bizalommal, keressen fel és akkor előszóval beszélhetjük meg a dolgot.

